

України, постанов Кабінету міністрів України, а також виданих відповідно до них нормативно-правових актів МВС України.

У разі виникнення в країні масштабних кризових ситуацій, коли силами з'єднань та військових частин, що дислоковані в певному регіоні, не можливо вирішити проблему, для виконання відповідних службово-бойових завдань можуть залучатися військові оперативні резерви військових частин, дислокованих в інших регіонах країни. У такому разі на базі залучених сил створюються оперативні угруповання військ, які вирішують широкий спектр службово-бойових завдань з метою нормалізації ситуації у кризовому регіоні держави.

Наразі, чинні керівні документи, що визначають порядок залучення сил (військ) до виконання службово-бойових завдань поза межами зон (районів) відповідальності військових частин та зон відповідальності оперативно-територіальних об'єднань, не регламентують порядок таких дій у разі виникнення кризових ситуацій одночасно у декількох регіонах країни.

Зважаючи на вище викладений аспект виникає необхідність у розробленні науково-методичного апарату, який вирішував би задачу раціонального залучення сил Національної гвардії України до реагування на кризові ситуації у сфері громадської безпеки, що виникатимуть одночасно у декількох регіонах країни і характеризуватимуться масштабом і динамікою. Під час вироблення рішення на залучення сил військ такий науково-методичний апарат повинен урахувати низку параметрів, до яких слід віднести: характер та динаміку дій протестувальників, що спостерігатимуться у майбутньому, рівні складності оперативної обстановки за місцем дислокації військових частин; характер тенденцій у її змінах; пріоритети районів оперативних дій (місць виконання службово-бойових завдань), можливі ризики в зонах (районах) відповідальності військових частин, які можуть збільшуватись внаслідок направлення їх резервів в інші регіони країни.

Раціональним варіантом на перегруповання сил військ можна вважати такий, що забезпечить оперативне створення угруповань військ потрібного складу у кризових регіонах країни з урахуванням характеру та динаміки дій протестувальників при мінімальному рівні ризиків що виникатимуть у місцях дислокації військових частин які виділяють свої резерви та мінімальними транспортними витратами.

УДК 342.9

Панова О.О., доцент кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції.

СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ МЕТОДІВ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Україна стоїть на шляху глобальних суспільних перетворень, взятих євроінтеграційний курс, повсякчасне реформування правоохоронної сфери, застаріле та неупорядковане законодавство, військові дії на Сході країни – все це робить нашу державу уразливою до зовнішнього втручання та послаблення національної безпеки.

Забезпечення публічної безпеки, як елемент загальної національної системи безпеки, вимагає теоретичного та практичного переосмислення її підґрунтя, яке складається з багатьох елементів, таких як: інформаційне забезпечення, кадрове забезпечення, матеріально-технічне забезпечення, тощо.

Проте, на наш погляд, необхідним є розгляд саме методів забезпечення публічної безпеки підрозділами Національної поліції, адже Закон України «Про Національну поліцію» до основних її завдань відніс сферу забезпечення публічної безпеки та порядку.

Дослідженням питання визначення адміністративно-правових методів приділялась значна увага як вітчизняних так і закордонних науковців. До найбільш маститих українських дослідників у цій сфері сміливо можна віднести О. М. Бандурку, Ю. П. Битяка, І. П. Голосніченка, В. В. Зуя, Т. О. Коломоєць, А. Т. Комзюка та інші. Низку питань щодо науково-технічного, матеріального, кадрового забезпечення публічної безпеки висвітлено практичними працівниками правоохоронних органів у періодичній пресі, в журналах та виступах на телебаченні. Проте проведений аналіз джерел дає підстави говорити лише про поверхневий розгляд питань, які присвячені методам забезпечення публічної безпеки в Україні, в рамках адміністративного поля.

Так, теорія адміністративного права дозволяє нам виокремити два головних адміністративно-правових метода, які можуть бути використані під час забезпечення публічної безпеки та порядку – це метод примусу та метод переконання.

Виокремлюючи метод переконання, слід відмітити, що заступаючи на службу. з метою підтримання публічного порядку та безпеки, поліцейські повинні використовувати засоби психологічного, морального, етичного впливу на свідомість громадян з метою недопущення вчинення ними злочину чи будь якого іншого правопорушення. Слід відмітити, що найбільш дієвим видом реалізації методу переконання є безпосередня співпраця підрозділів поліції з громадськістю. Так, проведення бесід, роз'яснень щодо правомірності поведінки та норм законодавства, надання методичних матеріалів з алгоритму дій в тій чи іншій ситуації, критика антигромадської поведінки – призводять до подолання правового нігілізму, та формування сталого бажання громадськості до допомоги в забезпеченні публічної безпеки та порядку.

За умови, що метод переконання не приніс жодних результатів, в арсеналі підрозділів Національної поліції є можливість застосовувати заходи адміністративного примусу.

У відповідності до норм Закону України «Про Національну поліцію» метод адміністративного примусу представлений в якості, можливості застосування поліцейськими так званих поліцейських заходів превентивного та примусового характеру. В такому разі, метод адміністративного примусу полягає у фізичному, психологічному та іншому впливі на свідомість та поведінку особи, з метою недопущення або зупинки протиправної поведінки, тим самим створюючи атмосферу невідворотності покарання.

Слід звернути увагу на те, що використання деяких поліцейських заходів визначається законодавством як крайній захід.

Отже, аналіз особливостей поліцейських заходів, крізь призму адміністративно-правових методів, дозволяє стверджувати, що застосуванню того чи іншого адміністративно-правового методу, повинно відповідати ряду ознак, а саме:

- особливість оснащення підрозділу поліції, що здійснює завдання у сфері забезпечення публічну безпеку (кадрове, матеріально-технічне, фінансове, тощо);
- особливості криміногенної та іншої ситуації на території обслуговування підрозділу поліції (Наприклад: проведення масових заходів, спільних операцій з іншими правоохоронними органами, органами місцевої влади чи громадськості);
- мета, що стоїть перед підрозділом Національної поліції під час вибору того чи іншого методу (Наприклад: перевірка документів, відбиття нападу на охоронювані об'єкти, попередження злочинності серед неповнолітніх, тощо);
- вироблення дієвих стратегічних, оперативних та поточних планів з метою створення моделі алгоритму дій поліцейського при виконання покладених на нього завдань..